

Rapport

Klacht

Verzoekers klagen erover dat het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost zich na het beëindigen van de relatie tussen de heer B. en zijn ex-partner niet objectief heeft opgesteld en partij heeft gekozen voor mevrouw N.

Zij klagen er met name over dat:

politieambtenaren hen op 16 september 2006 ten onrechte hebben gesommeerd te stoppen het slot van het pand X te Eindhoven uit te boren om zich zo de toegang tot de woning te verschaffen;

een politieambtenaar in strijd met de waarheid op 18 september 2006 tegen verzoekers heeft gezegd dat mevrouw N. geen aangifte had gedaan, terwijl dat wel het geval was;

verzoekers veel moeite moesten doen om hun aangifte door de politie op te laten nemen.

Beoordeling

Algemeen

Verzoekers zijn vader (F.) en zoon (J.). Zoon J. en diens partner N. verbraken hun relatie begin juni 2006. J. verliet daarop de woning waarvan beide partners eigenaar waren en verbleef vervolgens bij zijn ouders. Zij maakten een afspraak over de voorwaarden waaronder J. de woning mocht betreden, maar hierover ontstond onenigheid. N. liet op zeker moment andere sloten op de deuren zetten. Vanaf half juli 2006 deed zij twee meldingen bij de politie in verband met (pogingen tot) het betreden van de woning door J., die zich onder meer op 18 juli 2006 via een raampje toegang tot de woning had verschaft. Op 16 september 2006 kwamen ambtenaren van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost (hierna ook: de politie) ter plaatse, toen een slotenmaker in opdracht van J. bezig was het slot aan de voordeur uit te boren. De politie sommeerde J. hiermee te stoppen. Nadat de buurtbrigadier was gearriveerd, is J. uiteindelijk wel de woning binnen gegaan om foto's te kunnen maken.

N. heeft op zeker moment aangifte tegen vader en zoon gedaan en vader deed tegen-aangifte (van het doen van valse aangifte) tegen N.

I. Ten aanzien van de sommatie te stoppen met het uitboren van de sloten

Bevindingen

1. Verzoekers vinden het niet terecht dat de politie op 16 september 2006 zoon J. niet zijn gang liet gaan, maar hem sommeerde te stoppen met het (doen) uitboren van het slot van

de woning, waar hij met N. had samengewoond. Zij stellen hiertoe het volgende. Op 4 juni 2006 waren J. en N. (schriftelijk) overeengekomen dat J. tijdelijk elders zou gaan logeren, maar dat hij de toegang tot de woning bleef behouden tot de afwikkeling van het samenlevingscontract. Doordat N. hem toegang weigerde en nieuwe sloten op de deur had laten zetten, kon J. niet controleren wat er in het huis en met zijn spullen gebeurde. Daarom schakelde hij op 16 september 2006 een slotenmaker in. Vader F. was er op die datum eveneens bij. De politie arriveerde vrijwel direct en uitte beschuldigen jegens hen, daartoe aangezet door de inmiddels ook gearriveerde N. Volgens verzoekers had J. eenvoudig recht om zijn eigen huis binnen te gaan en mocht hij daarom ook het (nieuwe) slot laten wegboren. Zijn actie was volkomen legaal. Door hem te sommeren hiermee te stoppen, heeft de politie zich gemengd in een civiele zaak en daarbij partij gekozen voor de ex-vriendin van J. Verzoekers zijn van mening dat de politie zich niet had moeten bemoeien met deze civiele kwestie en J. dus zijn gang had moeten laten gaan.

Verzoekers merkten nog op dat N. zich nu gesterkt voelt door de politie en dat zij de scheiding rekt.

2. De korpsbeheerder vindt de klacht niet gegrond. Hij verwijst naar het oordeel van de voormalige korpsbeheerder op de bij de politie ingediende klacht, die te kennen gaf het eens te zijn met het advies van de klachtencommissie.

Dit advies houdt onder meer in:

"Daarbij heeft de Commissie kennis genomen van een overeenkomst van 4 juni 2006, waarin (...) de afspraak dat de heer J. "toegang tot de woning blijft behouden. Voorafgaande aan een bezoek zal J. (...) telefonisch op het vast nummer (...) overleggen met N. (...)." Met deze overeenkomst heeft de heer J. zich verplicht (tijdelijk) elders te gaan wonen, waarmee hij het gebruiksrecht van de woning heeft opgegeven. De heer J. heeft zich er tevens toe verplicht slechts toegang te kunnen hebben tot het pand X, na telefonisch overleg met mevrouw N. Indien zij niet bereikbaar zou zijn en de heer J. zou zich dan toch toegang willen verschaffen tot het pand, dan zou hij dit alleen rechtmatig kunnen bewerkstelligen door zelf rechtsmaatregelen te treffen in kort geding of had hij de overeenkomst, die opzegbaar was, kunnen opzeggen. De Commissie is van mening dat de heer J. op 16 september 2006 niet gerechtigd was zich de toegang tot het pand X te verschaffen. De politiefunctionarissen (...) hebben op 16 september 2006 ook kennis genomen van de overeenkomst van 4 juni 2006 en de daarin opgenomen afspraak (...). De Commissie oordeelt dat de betrokken politiefunctionarissen klager derhalve terecht hebben gesommeerd te stoppen met het uitboren van het slot. Van een onbehoorlijke gedraging is op dit punt dan ook geen sprake."

3. De mutatie over de gebeurtenis in kwestie houdt onder meer in:

"Toekomstige ex zou in de woning aan het inbreken zijn. (...) Ex zou gelet op art. 138 geen toegang tot de woning hebben. (...) J. heeft te kennen gegeven de relatie te stoppen en is vertrokken uit de woning sinds begin juni 2006 en heeft nu zijn woon en verblijf bij zijn ouders thuis. Woning betreft koopwoning waarvan beiden eigenaar zijn. Naar aanleiding van niet nagekomen afspraken heeft N. de sloten van de woning laten vervangen. Dit is volgens J. niet de afspraak en heeft na verbreking van een venster de oude sloten weer teruggeplaatst. (...) Indien J. in de woning wordt aangetroffen en dit tegen de wil van N. is kan hij volgens artikel 138 SR (huisvredebreuk) worden aangehouden. (...) J. wilde de woning nu in om de inboedel vast te leggen met een fotocamera. Hij was in het gezelschap van zijn vader die niet echt voor rede vatbaar was. (...) N. wilde niet dat zowel J. als zijn vader de woning binnen ging. Na veel praten over en weer mocht J. in het bijzijn van mij (de buurtbrigadier; N.o.) foto's maken. J. dreigde namelijk om een raam in te slaan. Hun verder verteld dat wij als politie ons hier verder niet mee gaan bemoeien omdat dit een civielrechtelijke zaak is. (...) N. vertelde verder dat zij gestalkt wordt door de vader van J. Deze komt 3 à 4 keer op een dag door de straat (...) Ik heb de vader van J. hierop aangesproken, echter ontkent deze alles. Hij komt daar alleen aan de deur om brieven in de bus te doen. Volgens hem heeft N. nog een schuld bij hem open staan. N. vertelt dat dit inderdaad het geval is."

4. Tijdens de zitting van de Commissie voor de politiekklachten gaf de buurtbrigadier aan dat zij heeft geprobeerd te bemiddelen, al was zij zich ervan bewust dat zij niet zo heel veel kon bereiken, omdat het een civielrechtelijke kwestie betrof. Zij wilde graag rust creëren en heeft met zowel J. als N. gesproken. N. vond het uiteindelijk goed dat J. de woning binnenging om foto's te maken. De buurtbrigadier heeft vader F. verzocht zich niet met de zaak te bemoeien en te vertrekken. Volgens haar zat F. vol emoties en was lastig.

Beoordeling

5. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Dit vereiste brengt mee dat de politie zich bij civielrechtelijke problemen terughoudend moet opstellen en zo nodig naar de daarvoor geëigende procedures en instanties moet verwijzen. Wel is het de taak van de politie om voor zover dit in haar vermogen ligt daadwerkelijk eigenrichting van partijen te voorkomen, gelet op de in de wet aan de politie opgedragen taak om te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde (zie Achtergrond, onder 1.).

6. Toen de politie ter plaatse kwam, was duidelijk dat partijen het er niet over eens waren of dan wel onder welke voorwaarden J. de - inmiddels feitelijk voor hem niet meer toegankelijke - woning in kwestie mocht betreden. Ook was duidelijk dat zoon J. op dat moment niet zijn feitelijke verblijfplaats in de woning had. Dat betekent dat het handelen van J. aan te merken was als een daad van eigenrichting. Hoezeer verzoekers er ook van

overtuigd waren dat J. in zijn recht stond en de woning op grond van de afspraken binnen mocht gaan, dat doet er niet aan af dat het niet de bedoeling is dat mensen zélf hun recht gaan halen als de andere partij zich (mogelijk) niet aan de afspraken houdt. De politie heeft het uitboren van het slot dan ook terecht doen stoppen.

De Nationale ombudsman neemt hierbij nog het volgende in aanmerking. Op grond van de wetgeving en jurisprudentie kan de feitelijk gebruiker van een woning aanspraak maken op bescherming in zijn huisrecht (zie Achtergrond, onder 2.) Zoals gezegd, de politie wist dat J. al enige maanden niet meer in de woning verbleef. Los van de perikelen van de overeenkomst tussen J. en N. omtrent het recht van J. om (ook) in de woning te komen, kon de politie er redelijkerwijs van uitgaan dat J. in elk geval niet meer als "feitelijk gebruiker" van de woning was aan te merken, maar dat deze slechts feitelijk werd gebruikt door N. die dan ook recht op bescherming in haar huisrecht had. Met andere woorden, gegeven de op dat moment bij de politie bekende omstandigheden, was er een redelijke verdenking van (poging tot) het plegen van huisvredebreuk door J. Ook vanuit dat oogpunt lag het voor de hand dat de politie J. niet door liet gaan in zijn pogingen om de woning tegen de wil van N. te kunnen binnendringen. Daaraan doet niet af dat N. (al dan niet terecht) in een eerder stadium nieuwe sloten op de deuren had laten zetten. Dat de politie vervolgens pogingen heeft gedaan de achtergrond van de wens om de woning te betreden te achterhalen en heeft bemiddeld tussen J. en N., duidt er naar het oordeel van de Nationale ombudsman op dat de politie juist moeite heeft gedaan om beide partijen tegemoet te komen en de schijn van partijdigheid te vermijden. Een en ander had bovendien als resultaat dat J. zijn doel - controleren van de (spullen in de) woning en het maken van foto's van de inboedel - alsnog bereikte. De Nationale ombudsman ziet dan ook geen reden om het handelen van de politieambtenaren te bekritisieren. De politie heeft niet gehandeld in strijd met het verbod van vooringenomenheid.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van de mededelingen over de aangifte van N.

Bevindingen

1. Verzoekers klagen er verder over dat hun op 18 september 2006 is meegedeeld dat N. geen aangifte tegen hen had gedaan, terwijl later is gebleken dat zij dit wél had gedaan. N. had op 16 september 2006 (zaterdag) gezegd dat zij op 18 september 2006 aangifte zou gaan doen tegen zoon J. en/of vader F. Vader was daarom op laatstgenoemde datum omstreeks 10.30 uur naar het politiebureau gegaan om aangifte te laten opnemen tegen N. voor het doen van valse aangifte. Hem werd meegedeeld dat N. (nog) geen aangifte had gedaan. Toen hij wegging zag hij echter N. in de wachtruimte van het politiebureau zitten en kwam twee uur later terug om aangifte te doen. Een politieambtenaar vertelde hem vervolgens dat N. geen aangifte had gedaan, maar alleen een informatief gesprek had gehad, waarop verzoeker afzag van het doen van aangifte. Tijdens de klachtbehandeling

werd op 25 november 2006 aan verzoeker F. meegedeeld dat N. wel degelijk aangifte tegen zijn zoon en hem had gedaan. Verzoekers zijn bezorgd dat in de politieregisters nu diverse valse beschuldigingen van N. jegens hen te vinden zijn, waar zij mogelijk last van zullen ondervinden.

2. De korpsbeheerder vindt ook dit klachtonderdeel niet gegrond. De klachtencommissie overwoog hieromtrent dat uit onderzoek niet was komen vast te staan wie de bewuste mededelingen had gedaan. Blijkens het proces-verbaal van aangifte van N. was deze aangifte omstreeks 14.02 uur opgenomen, terwijl verzoeker F. volgens de door hem verstrekte informatie omstreeks 12.30 uur naar de aangifte had geïnformeerd. De Commissie achtte aannemelijk dat N. op dat moment inderdaad nog geen aangifte had gedaan, maar dat die pas anderhalf uur later was opgenomen. Zij ging ervan uit dat de mededeling dat N. slechts een informatief gesprek had gehad op dat moment correct was geweest en dat N. pas later daadwerkelijk aangifte heeft gedaan. Van verstrekking van onjuiste informatie was dus geen sprake geweest.

3. Op de kopie van het proces-verbaal van aangifte van N. staat 14:02 uur als tijdstip van opnemen aangifte vermeld, terwijl een mutatie van die dag van 14:06 uur (opgemaakt door degene die ook de aangifte van N. had opgenomen) vermeldt dat N. aangifte heeft gedaan; dat verzoeker in de hal zat toen N. naar buiten kwam en dat hij aangifte wilde doen tegen haar. Ook staat in de mutatie vermeld dat F. die ochtend al een klacht had ingediend.

4. Nadat het verslag van bevindingen aan verzoekers was gestuurd, vulden zij dit - voor zover hier van belang - als volgt aan. Verzoeker F. had het politiebureau om ongeveer 11.30 uur verlaten, nadat zijn klacht was opgenomen. Toen hij 's middags was teruggekomen, zag hij N. om ongeveer 14:02 uur uit de verhoorkamer komen. De politieambtenaar bij wie hij vervolgens aangifte wilde doen heeft twee keer zijn computer geraadpleegd en is wel tien minuten weg geweest om navraag te doen, vermoedelijk in de kamer ernaast, waar de aangifte van N. was opgenomen. Verzoekers wezen voorts op de tijdstippen in het zojuist genoemde proces-verbaal en de mutatie.

5. Naar aanleiding hiervan heeft een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman telefonisch contact opgenomen met de politieambtenaar die de aangifte van N. heeft opgenomen. Zij gaf aan zich te herinneren dat zij 's ochtends een klacht van verzoeker F. had opgenomen en dat N. hem daarna op het politiebureau had gezien. Zij kon zich niet herinneren dat een collega 's middags bij haar had geïnformeerd naar de aangifte van N. Het in het proces-verbaal genoemde tijdstip van aangifte is waarschijnlijk het tijdstip waarop de aangifte (bijna) was afgerond.

6. De korpsbeheerder zag in één en ander geen aanleiding zijn standpunt te wijzigen.

Beoordeling

7. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

8. De door verzoeker aangegeven tijdstippen en gebeurtenissen stroken met hetgeen in de mutatie staat weergegeven. Aannemelijk is derhalve dat op het moment dat verzoeker F. aangifte tegen N. wilde doen, haar aangifte tegen hem en zijn zoon al was opgenomen en dat verzoeker daarover niet juist is geïnformeerd. Of dit bewust is gedaan of dat de politieambtenaar bij wie hij aangifte wilde doen in het systeem (nog) niet kon zien dat er aangifte was gedaan c.q. onjuiste informatie van een collega heeft gekregen, is niet meer na te gaan. Hoe dan ook, aan verzoeker is ten onrechte meegedeeld dat N. op dat moment (nog) geen aangifte had gedaan.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de aangifte van verzoekers

Bevindingen

1. Verzoekers klagen er ook over dat zij pas na veel moeite aangifte tegen N. (van valse aangifte) konden doen. F. had zich op 12 december en 28 december 2006 naar diverse politiebureaus begeven voor het doen van aangifte, maar daar was hem meegedeeld dat alleen de overheid dat kan doen c.q. dat hij de door hem beoogde aangifte niet kon doen.

2. De korpsbeheerder vindt dit klachtonderdeel gegrond; er bestond een verplichting tot het doen van aangifte en deze is niet nagekomen in de door verzoeker bedoelde gevallen.

De betrokken ambtenaar heeft aangegeven dat er in dit geval geen sprake was van een strafbaar feit en dat daarom de grond van het doen van aangifte ontbrak.

3. Op 28 december 2006 heeft verzoeker (uiteindelijk) aangifte van valse aangifte tegen N. gedaan.

Beoordeling

4. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit beginsel is onder meer uitgewerkt in de artikelen 161 en 163 van het Wetboek van Strafvordering (Sv; zie Achtergrond, onder 3.). Artikel 161 Sv geeft een ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid daarvan aangifte te doen. In artikel 163 Sv is hierop aansluitend geregeld dat opsporingsambtenaren verplicht zijn om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen.

5. Met de korpsbeheerder is de Nationale ombudsman van oordeel dat de aangifte direct al had moeten worden opgenomen. Door dit niet te doen, zijn helaas gevoelens over partijdigheid van de politie alleen maar versterkt bij verzoekers. Dat wil overigens niet zeggen dat de politie geen pogingen mag doen om in gesprek te gaan met degene die - in de ogen van de politie - een bij voorbaat kansloze of anderszins onwenselijke aangifte wil doen, al zal de politie juist in zaken als deze, waarbij sprake is van een langdurig conflict tussen personen, er zeer alert op moeten zijn ook de schijn van partijdigheid te vermijden. Door de aangifte niet op te nemen heeft de politie gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost, is

niet gegrond ten aanzien van:

- de sommatie te stoppen met het uitboren van het slot;

gegrond ten aanzien van:

- het niet direct opnemen van de aangifte van verzoekers.
- de mededelingen over de aangifte van N.

Onderzoek

Op 16 oktober 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heren B. te Veldhoven, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost (de burgemeester van Eindhoven), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Zij maakten van deze gelegenheid geen gebruik.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reacties van verzoeker en een betrokken ambtenaar gaven aanleiding het verslag te wijzigen c.q. aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 15 oktober 2007 met bijlagen, waaronder het klachtdossier van de politie en diverse mutaties uit dag- en nachtrapporten van de politie.

Reactie korpsbeheerder van 19 februari 2008.

Reactie verzoekers van 10 maart 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Politiewet

Artikel 2

"De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven."

2. Wetboek van Strafrecht

Artikel 138, eerste lid

"Hij die in de woning of het besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik, wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of vanwege de rechthebbende aanstonds verwijdt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie."

Tekst en Commentaar Wetboek van Strafrecht (Cleiren/Nijboer), zevende druk, aant. 9 bij dit artikel houdt onder meer in:

"Bij een ander in gebruik. Uit de ratio legis van het onderhavige artikel vloeit voort dat niet de eigendom beslissend is, maar het feitelijk gebruik. Ook de Hoge Raad hangt deze opvatting aan (HR 2 februari 1971, NJ 1971, 385)."

3. Wetboek van Strafvordering

Artikel 161

"Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachte te doen."

Artikel 163, vijfde lid

"Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de opsporingsambtenaren (...) verplicht."